TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2026. gada 26. martā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Lauksaimniecība – Piens un piena produkti – Regula (EK) Nr. 595/2004 – Piegāde neapstiprinātam pircējam – 24. panta 1. punkts – Jēdziens "sankcija" – Papildmaksājums, kas jāmaksā ražotājam – Maksājums, kas aprēķināts par visu piegādāto produktu – Samērīgums – Tiesības uz aizstāvību un tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu

Lietā C-294/25

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Consiglio di Stato* (Valsts padome, Itālija) iesniegusi ar 2025. gada 15. aprīļa lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2025. gada 17. aprīlī, tiesvedībā

UD, VO, GT un KJ savā vārdā un viņu kā *Società Agricola UD e co*. biedru vārdā,

BF savā vārdā un viņa kā tāda paša nosaukuma lauksaimniecības uzņēmuma īpašnieka vārdā,

IJ, BP un LR savā vārdā un viņu kā *Azienda agricola IJ, BP e LR s.s*. biedru vārdā

pret

***Agenzia Veneta per i pagamenti in agricoltura* (*AVEPA*),**

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja I. Ziemele, tiesneši A. Kumins [*A. Kumin*] un M. Bošņaks [*M. Bošnjak*] (referents),

ģenerāladvokāts: D. Špīlmans [*D. Spielmann*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– UD, VO, GT un KJ vārdā un viņu kā *Società Agricola UD e co*. biedru vārdā – *M. Aldegheri, avvocata*,

* Tiesvedības valoda – itāļu.

– BF vārdā un viņa kā tāda paša nosaukuma lauksaimniecības uzņēmuma īpašnieka vārdā – *M. Aldegheri* un *E. Ermondi*, *avvocate*,

– IJ, BP un LR vārdā un viņu kā *Azienda agricola IJ, BP e LR s.s.* biedru vārdā – *M. Aldegheri*, *avvocata*,

– *Agenzia Veneta per i pagamenti in agricoltura* (*AVEPA*) vārdā – *A. Cusin*, T. *Munari*, *B. Peagno*, *G. Quarneti* un *F. Zanlucchi*, *avvocati*,

– Itālijas valdības vārdā – *S. Fiorentino*, pārstāvis, kuram palīdz *G. Rocchitta* un *L. Vignato*, *avvocati dello Stato*,

– Eiropas Komisijas vārdā – *C. Biz* un *M. Konstantinidis*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Komisijas Regulas (EK) Nr. 1392/2001 (2001. gada 9. jūlijs), ar kuru paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā piemērojama Padomes Regula (EEK) Nr. 3950/92, ar ko nosaka papildmaksājumus piena un piena produktu nozarē (OV 2001, L 187, 19. lpp.), 13. pantu un 14. panta 1. punktu, Komisijas Regulas (EK) Nr. 595/2004 (2004. gada 30. marts), ar kuru paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā piemērojama Padomes Regula (EK) Nr. 1788/2003, ar ko nosaka maksājumu piena un piena produktu nozarē (OV 2004, L 94, 22. lpp.), 23. pantu un 24. panta 1. punktu, kā arī tiesiskās drošības, tiesiskās paļāvības, samērīguma, vienlīdzības un diskriminācijas aizlieguma principus.

2 Šis lūgums iesniegts saistībā ar tiesvedību starp UD, VO, GT un KJ un viņiem kā *Società Agricola UD e co.* biedriem, BF un viņu kā tāda paša nosaukuma lauksaimniecības uzņēmuma īpašnieku, IJ, BP un LR un viņiem kā *Azienda agricola IJ, BP e LR s.s.* biedriem, no vienas puses, un *Agenzia Veneta per i pagamenti in agricoltura* (*AVEPA*) (Venēcijas Lauksaimniecības maksājumu aģentūra, Itālija) saistībā ar papildmaksājumiem par piena daudzumu, ko šie prasītāji pamatlietā piegādājuši neatzītam pircējam.

Atbilstošās tiesību normas

Regula (EK) Nr. 1788/2003

3 Padomes Regulas (EK) Nr. 1788/2003 (2003. gada 29. septembris), ar ko nosaka maksājumu piena un piena produktu nozarē (OV 2003, L 270, 123. lpp.), kura atcelta ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1234/2007 (2007. gada 22. oktobris), ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) (OV 2007, L 199, 1. lpp.), 3. un 22. apsvērumā bija noteikts:

"(3) Sistēmas galvenais mērķis ir samazināt piedāvājuma un pieprasījuma nelīdzsvarotību piena un piena produktu tirgū un šā iemesla dēļ radušos struktūrpārpalikumus, tādējādi panākot lielāku tirgus līdzsvaru. [..]

[..]

(22) Galvenais šajā regulā paredzētā maksājuma mērķis ir noregulēt un stabilizēt piena produktu tirgu. [..]"

4 Regulas Nr. 1788/2003 1. pantā "Darbības joma" bija noteikts:

"1. No 2004. gada 1. aprīļa 11 secīgiem divpadsmit mēnešu periodiem (še turpmāk – "divpadsmit mēnešu periodi") ar šo tiek ieviests maksājums (še turpmāk – "maksājums") govs piena un citu piena produktu daudzumiem, kas realizēti attiecīgā divpadsmit mēnešu periodā, pārsniedzot I pielikumā noteiktos valsts references daudzumus.

2. Saskaņā ar 6. pantu minēto daudzumu sadala starp ražotājiem, nosakot atšķirības starp piegādēm un tiešo tirdzniecību, kā noteikts 5. pantā. Ievērojot 3. nodaļas noteikumus un nosakot atšķirību starp piegādēm un tiešo tirdzniecību, jebkura valsts references daudzuma pārsniegšanas gadījumu un no tā izrietošo maksājumu nosaka valsts ietvaros katrā dalībvalstī.

[..]"

5 Atbilstoši šīs regulas 4. pantam "Ražotāju iemaksas veicamajam maksājumam":

"Saskaņā ar 10. un 12. panta noteikumiem maksājumu pilnībā sadala starp ražotājiem, kas bijuši saistīti ar katru no 1. panta 2. punktā minētā valsts references daudzuma pārsniegšanas gadījumiem.

Neierobežojot 10. panta 3. punktu un 12. panta 1. punktu, ražotāji ir atbildīgi attiecībā pret dalībvalsti par saskaņā ar 3. nodaļas noteikumiem viņiem aprēķinātās iemaksas veikšanu attiecīgā maksājuma samaksai, ņemot vērā faktu, ka ir ticis pārsniegts pieejamais references daudzums."

6 Minētās regulas 22. pantā "Maksājuma piemērošana" bija noteikts:

"Maksājumu uzskata par intervenci lauksaimniecības tirgu stabilizēšanai un to piemēro piena nozarē radušos izdevumu finansēšanai."

Regula Nr. 1392/2001

7 Regulas Nr. 1392/2001 13. pantā "Pircēju apstiprināšana" bija noteikts:

"1. Lai pircējs varētu darboties dalībvalsts teritorijā, tam jābūt attiecīgās dalībvalsts apstiprinātam.

[..]

3. Neskarot sodus, kas attiecīgajā dalībvalstī jau ir noteikti vai ko vēl noteiks, apstiprinājumu atsauc, ja vairs netiek ievēroti 2. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētie nosacījumi. [..]

[..]"

8 Šīs regulas 14. panta "Pircēju un ražotāju pienākumi" 1. punktā bija paredzēts:

"Ražotājiem ir jānodrošina, ka pircēji, kuriem viņi veic piegādes, ir apstiprināti. Dalībvalstis var paredzēt sodus gadījumā, ja piegādes veic neapstiprinātiem pircējiem."

Regula Nr. 595/2004

9 Regulas Nr. 595/2004 6. apsvērums formulēts šādi:

"No vienas puses, ir svarīgi pārbaudīt, vai pircēju un ražotāju sniegtās ziņas ir precīzas un, no otras puses, nodrošināt, ka maksājuma pienākums faktiski attiecas uz ražotājiem, kas atbildīgi par valsts references daudzumu pārsniegšanu. Šajā nolūkā dalībvalstīm jāuzņemas lielāka atbildība par kontrolēm un sankcijām, kas tām jāievieš, lai nodrošinātu maksājuma iemaksas pareizu iekasēšanu. Dalībvalstīm jo īpaši jāizstrādā valsts kontroles plāns katram divpadsmit mēnešu periodam, par pamatu ņemot riska analīzi, un saimniecību, pārvadāšanas un pircēju līmenī jāveic pārbaudes, lai novērstu iespējamos pārkāpumus un krāpšanu. Jānosaka arī termiņi un pārbaužu skaits, kas vajadzīgs, lai konkrētajā laikposmā pārliecinātos, ka šo režīmu ir ievērojušas visas iesaistītās puses. Tādēļ gadījumos, kad šīs pamatprasības nav ievērotas, vajadzīgas sankcijas."

10 Šīs regulas 23. pantā "Pircēju atzīšana" noteikts:

"1. Lai pircējs varētu iegādāties pienu no ražotājiem un lai varētu darboties dalībvalsts teritorijā, tam jābūt attiecīgās dalībvalsts atzītam.

[..]

3. Neierobežojot attiecīgajā dalībvalstī noteiktās sankcijas, atzīšana jāatsauc, ja vairs netiek ievēroti 2. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētie nosacījumi.

[..]"

11 Minētās regulas 24. panta "Pircēju un ražotāju pienākumi" 1. punktā paredzēts:

"Ražotāji ir atbildīgi par to, ka pircēji, kuriem viņi veic piegādes, ir atzīti. Dalībvalstis var paredzēt sodus gadījumā, ja piegādes veic neapstiprinātiem pircējiem."

12 Saskaņā ar Regulas Nr. 595/2004 28. panta pirmo daļu un 29. panta otro daļu Regula Nr. 1392/2001 ir atcelta no 2004. gada 1. aprīļa.

Itālijas tiesības

13 Ar 2003. gada 28. marta *decreto legge n. 49/2003 – Riforma della normativa in tema di applicazione del prelievo supplementare nel settore del latte e dei prodotti lattiero-caseari* (Dekrētlikums Nr. 49/2003 par tiesiskā regulējuma reformu attiecībā uz papildmaksājuma piemērošanu piena un piena produktu nozarē; 2003. gada 31. marta *GURI* Nr. 75, 4. lpp.), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – "Dekrētlikums Nr. 49/2003"), paredzēts īstenot atbilstošās Regulas Nr. 1392/2001 un pēc tam Regulas Nr. 595/2004 normas.

14 Šī dekrētlikuma 4. panta 2. un 4. punktā paredzēts:

"2. Ikvienam ražotājam ir jānodrošina, ka pircējs, kuram tas plāno piegādāt pienu, ir atzīts šī panta nozīmē; par pienu vai piena ekvivalentu, kas piegādāts neatzītam pircējam, ražotājam ir jāmaksā papildmaksājums pilnībā.

[..]

4. Pircējam, kas rīkojas bez šajā pantā minētās atzīšanas, piemēro administratīvu sodu, kas vienāds ar papildmaksājuma summu par visu bez atļaujas saņemto produktu daudzumu."

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

15 Prasītāji pamatlietā, kas ir triju lauksaimniecības uzņēmumu biedri vai īpašnieki, 2005. un 2006. gada tirdzniecības periodā savu piena produkciju pārdeva *Società Cooperativa Latte 2001 Soc. coop. arl*. Taču šīs sabiedrības kā pircējas atļauja tika atsaukta ar 2005. gada 1. februāra *decreto n. 1214 del Direttore generale agricoltura della Regione Lombardia* (Lombardijas reģiona lauksaimniecības ģenerāldirektora Dekrēts Nr. 1214).

16 Pēc tam, konstatējusi, ka šajā tirdzniecības laikposmā šie prasītāji veikuši piena piegādes neatzītam pircējam, pārkāpjot Regulas Nr. 595/2004 24. panta 1. punktu un Dekrētlikuma Nr. 49/2003 4. panta 2. punktu, *AVEPA* attiecībā uz viņiem izdeva maksājuma rīkojumus.

17 Tā kā viņu prasības par šiem rīkojumiem pirmajā instancē būtībā tika noraidītas, prasītāji pamatlietā par attiecīgajiem spriedumiem iesniedza apelācijas sūdzību *Consiglio di Stato* (Valsts padome, Itālija), kas ir iesniedzējtiesa. Šajā prasībā viņi tostarp apgalvoja, ka lēmumi, kurus viņi lūdz atcelt, esot jākvalificē kā administratīvi sodi valsts tiesību izpratnē.

18 Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda – lai īstenotu to pienākumu noteikt sankcijas par piena vai piena produktu piegādi neatzītam pircējam, kas vispirms ir paredzēts Regulas Nr. 1392/2001 14. panta 1. punktā un pēc tam – Regulas Nr. 595/2004 24. panta 1. punktā, Itālijas likumdevējs ir paredzējis divus atšķirīgus pasākumus. Papildus administratīvajam sodam, kas pircējam uzlikts saskaņā ar Dekrētlikuma Nr. 49/2003 4. panta 4. punktu, šī dekrētlikuma 4. panta 2. punktā paredzēts papildmaksājums ražotājam (turpmāk tekstā – "attiecīgais pasākums").

19 Saskaņā gan ar iesniedzējtiesas, gan *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa, Itālija) judikatūru šis pasākums netiek uzskatīts par administratīvu sodu tiešā nozīmē, bet gan par tirgus līdzsvara atjaunošanas pasākumu, kas izpaužas kā neatzītam pircējam piegādātā daudzuma pilnīga atgūšana. Prasītāji pamatlietā uzskata, ka minētais pasākums nav saderīgs ar Savienības tiesībām, kurās maksājuma piemērošana paredzēta tikai tam piena daudzumam, kas pārsniedz references daudzumu, kurš noteikts, piemērojot Regulu Nr. 1788/2003.

20 Šajā kontekstā iesniedzējtiesa uzskata, ka Savienības likumdevējs ir ieviesis "stingru" tiesisko regulējumu attiecībā uz kontroli un pienākumiem, kas ļauj nodrošināt piena un piena produktu tirgus regulēšanas sistēmas darbību, vienlaikus atstājot dalībvalstīm plašu rīcības brīvību attiecībā uz šo prasību neievērošanas seku izvēli. Tādējādi šīs valstis ražotājiem varot noteikt pasākumus, kas nav administratīvi sodi šaurā nozīmē, bet gan tirgus līdzsvara atjaunošanas pasākumi, kas atbilst nozares prasībām.

21 Šādos apstākļos *Consiglio di Stato* (Valsts padome) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai [Savienības] tiesības, un it īpaši Regulas [..] Nr. 595/2004 23. pants un 24. panta 1. punkts – un vēl pirms tam Regulas [..] Nr. 1392/2001 13. pants un 14. panta 1. punkts –, kā arī tiesiskuma, tiesiskās paļāvības, samērīguma, vienlīdzības un diskriminācijas aizlieguma principi jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tāda valsts tiesiskajā regulējumā paredzēta tiesību norma, kāda ir Itālijas tiesību sistēmā, kas piegādes neatļautam pircējam gadījumā noteic, ka ražotājam par piegādāto pienu vai piena ekvivalentu ir jāmaksā papildmaksājums?"

Par prejudiciālo jautājumu

22 Vispirms jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu iedibinātajā valstu tiesu un Tiesu sadarbības procedūrā Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas ļautu izlemt tās izskatīšanā esošo lietu. Šajā nolūkā Tiesai vajadzības gadījumā ir jāpārformulē tai uzdotie jautājumi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2026. gada 15. janvāris, *Imballaggi Piemontesi*, C-588/24, EU:C:2026:14, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

23 Šajā ziņā, pirmkārt, jānorāda, ka, lai gan uzdotais jautājums attiecas uz Regulas Nr. 1392/2001 13. pantu un 14. panta 1. punktu, lai atbildētu uz šo jautājumu, nozīme ir tikai Regulas Nr. 595/2004 normām. Ar pēdējo minēto regulu saskaņā ar tās 28. panta pirmo daļu un 29. panta otro daļu Regula Nr. 1392/2001 no 2004. gada 1. aprīļa ir atcelta, un pamatlieta attiecas uz piena piegādēm, kas veiktas pēc šī datuma.

24 Otrkārt, ciktāl prejudiciālais jautājums attiecas uz Regulas Nr. 595/2004 23. pantu, jānorāda, ka šī panta 3. punkts attiecas tikai uz sankcijām, kas attiecīgā gadījumā ir piemērojamas pircējam tā rīcībā esošās atļaujas atsaukšanas gadījumā, savukārt iesniedzējtiesa būtībā jautā par sankciju piemērošanas pilnvaru apjomu, kas dalībvalstīm ir piešķirtas attiecībā uz piena un piena produktu ražotājiem šīs regulas 24. panta 1. punktā, saskaņā ar kuru šīs valstis paredz sankcijas par piena piegādi neatzītam pircējam.

25 Treškārt, attiecībā uz tiesiskās drošības, tiesiskās paļāvības, kā arī vienlīdzības un diskriminācijas aizlieguma principiem, kas arī minēti prejudiciālā jautājuma formulējumā, iesniedzējtiesa nav izklāstījusi nedz iemeslus, kas tai likuši šaubīties par šo Savienības tiesību vispārīgo principu interpretāciju, nedz saikni, ko tā konstatējusi starp šiem principiem un pamatlietā

piemērojamajiem valsts tiesību aktiem, – pretēji tam, kas prasīts Tiesas Reglamenta 94. panta c) punktā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 28. novembris, *Commune d'Ans*, C-148/22, EU:C:2023:924, 46. punkts un tajā minētā judikatūra). Tā kā šajā ziņā nav pietiekamu norāžu, prejudiciālais jautājums ir nepieņemams, ciktāl tas attiecas uz minētajiem principiem.

26 Ņemot vērā šos precizējumus, jāuzskata, ka ar prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 595/2004 24. panta 1. punkts un samērīguma princips jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kurā piena piegādes neatzītam pircējam gadījumā ir paredzēts, ka ražotājam ir jāmaksā papildmaksājums par visu piegādāto pienu.

27 Pirmām kārtām, jāatgādina, pirmkārt, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1788/2003 4. panta pirmo daļu papildmaksājums, kas noteikts šīs regulas 1. pantā, tiek sadalīts starp ražotājiem, kas ir veicinājuši references daudzuma pārsniegšanu. No minētās regulas 4. panta otrās daļas izriet, ka ražotājiem dalībvalstij jāveic maksājums jau tāpēc vien, ka ir pārsniegts tam vai tiem pieejamais references daudzums.

28 Tiesa jau ir lēmusi par papildmaksājuma par pienu juridisko raksturu, precizējot, ka tiesību normas, ar kurām tas ir ieviests, nav krimināltiesību normas, bet gan ierobežojums, kas tieši izriet no noteikumiem par piena tirgus kopīgo organizāciju (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2004. gada 25. marts, *Cooperativa Lattepiù* u.c., C-231/00, C-303/00 un C-451/00, EU:C:2004:178, 74. punkts; 2004. gada 15. jūlijs, *Gerekens* un *Procola*, C-459/02, EU:C:2004:454, 34.–37. punkts, kā arī rīkojumu, 2005. gada 21. jūnijs, *Azienda Agricola Balconi Andrea*, C-162/03, C-185/03, C-44/04, C-45/04, C-223/04, C-224/04, C-271/04 un C-272/04, EU:C:2005:399, 22., 23. un 28. punkts).

29 Tādējādi šis papildmaksājums ir daļa no intervences lauksaimniecības tirgu stabilizēšanai un to piemēro piena nozarē radušos izdevumu finansēšanai. Papildmaksājumam līdz ar tā acīmredzamo mērķi – nodrošināt, lai piena ražotāji ievērotu tiem paredzēto references daudzumu, – ir arī ekonomisks mērķis, jo ir iecerēts, ka tas Eiropas Savienībai ienesīs nepieciešamos līdzekļus, lai atbrīvotos no piena, ko ražotāji saražojuši, pārsniedzot tiem piešķirtās kvotas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 27. jūnijs, *Azienda Agricola Barausse Antonio e Gabriele*, C-348/18, EU:C:2019:545, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

30 Tā kā papildmaksājuma mērķis ir atjaunot līdzsvaru starp piedāvājumu un pieprasījumu piena tirgū, ko raksturo strukturālais pārpalikums, ierobežojot piena ražošanu, tas iekļaujas piena ražošanas racionālas attīstības mērķos un – veicinot attiecīgo lauku iedzīvotāju ienākumu stabilizēšanu – atbilst šo iedzīvotāju pietiekami augsta dzīves līmeņa nodrošināšanas mērķim (spriedums, 2019. gada 27. jūnijs, *Azienda Agricola Barausse Antonio e Gabriele*, C-348/18, EU:C:2019:545, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

31 Otrkārt, saskaņā ar Regulas Nr. 595/2004 24. panta 1. punktu dalībvalstis paredz sankcijas par piegādēm neatzītam pircējam. Šī tiesību norma jāsaprot, ņemot vērā šīs regulas 6. apsvērumu, saskaņā ar kuru dalībvalstīm jāparedz pārbaudes un sankcijas, lai nodrošinātu pareizu Regulā Nr. 1788/2003 noteikto maksājumu iekasēšanu.

32 Lai gan Regulā Nr. 595/2004 nav skaidri precizēts, ka tās 24. panta 1. punktā paredzēto sankciju, kuras pieņēmusi dalībvalsts, adresāts ir ražotājs, nekas šīs tiesību normas formulējumā vai kontekstā to neaizliedz.

33 Treškārt, no iepriekšminētā izriet, ka Regulās Nr. 1788/2003 un Nr. 595/2004 ir nošķirts, no vienas puses, ar Regulas Nr. 1788/2003 1. pantu ieviestais papildmaksājums, kas sadalīts starp ražotājiem, kuri veicinājuši references daudzuma pārsniegšanu un kuri ir atbildīgi dalībvalstij par sava maksājuma veikšanu tāpēc vien, ka ir pārsniegts tam vai tiem pieejamais references daudzums, un, no otras puses, sodi, kas ieviesti, it īpaši pamatojoties uz Regulas Nr. 595/2004 24. panta 1. punktu, un kas ražotājiem ir piemērojami šo maksājumu sistēmas nosacījumu neievērošanas gadījumā.

34 Šajā gadījumā atbilstoši pamatlietā aplūkotajam valsts tiesiskajam regulējumam, saskaņā ar kuru par pienu vai piena ekvivalentu, kas piegādāts neatzītam pircējam, ražotājam pilnībā jāmaksā papildmaksājums, šī maksājuma sistēmas nosacījumu neievērošana būtībā tiek pielīdzināta tam, ka šis ražotājs ir pārsniedzis pieejamo references daudzumu. Lai gan no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka attiecīgā pasākuma mērķis ir piena kvotu sistēmā no jauna iekļaut visu piena daudzumu, kas piegādāts neatzītam pircējam, lai it īpaši ļautu pareizi noteikt Regulā Nr. 1788/2003 paredzētās nodevas aprēķina bāzi, tomēr tā piemērošana ir saistīta nevis ar ražošanas apjoma pārsniegšanu, bet ar piemērojamo nosacījumu neievērošanu, un tāpēc šāds pasākums nav vienkārši ar Regulu Nr. 1788/2003 ieviestās maksājumu sistēmas loģiskas sekas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1999. gada 28. janvāris, *Wilkens*, C-181/96, EU:C:1999:29, 38. punkts).

35 Turklāt, pat ja attiecīgais pasākums valsts tiesībās tiktu uzskatīts par piena tirgus regulēšanas pasākumu, jākonstatē, ka, neskarot pārbaudi, kas jāveic iesniedzējtiesai, šī pasākuma mērķis nav samazināt ražošanas strukturālo pārpalikumu un ierobežot piena ražošanu, bet tikai koriģēt piena piegāžu neatzītiem pircējiem šajā tirgū līdzsvaru izjaucošās sekas, tomēr neietekmējot piena ražošanu kā tādu.

36 Ņemot vērā šīs īpašības, šķiet, ka šis pasākums var ietilpt jēdzienā "sankcija" Regulas Nr. 595/2004 24. panta 1. punkta izpratnē. Tas tā ir vēl jo vairāk tāpēc, ka, tā kā attiecīgais pasākums ietver arī piena daudzumu, uz kuru attiecas konkrēto ražotāju rīcībā esošās kvotas, tā mērķis ir arī sodīt par šīs regulas 6. apsvērumā minētā valsts references daudzuma izsekošanas un kontroles sistēmas apiešanu, bet tas jāpārbauda iesniedzējtiesai.

37 Otrām kārtām, saistībā ar jautājumu, vai aplūkotais pasākums ir saderīgs ar Regulas Nr. 595/2004 24. panta 1. punktu, jāatgādina, ka, lai gan Savienības regulā nav nevienas īpašas tiesību normas, kurā šīs regulas pārkāpuma gadījumā būtu paredzēta sankcija vai šajā ziņā būtu paredzēta atsauce uz valsts tiesību normām, LES 4. panta 3. punktā dalībvalstīm ir noteikts pienākums veikt visus atbilstošos pasākumus, lai nodrošinātu Savienības tiesību piemērojamību un efektivitāti (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 20. decembris, *Vaditrans*, C-102/16, EU:C:2017:1012, 55. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2019. gada 3. aprīlis, *Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie*, C-617/17, EU:C:2019:283, 37. punkts). Šajā ziņā, lai arī sankciju izvēle ir šo valstu kompetencē, tām tomēr jāraugās, lai par šo tiesību pārkāpumiem tiktu piemēroti sodi ar tādiem pašiem materiālajiem un procesuāliem nosacījumiem kā par līdzīga veida un nozīmes valsts tiesību pārkāpumiem un lai katrā ziņā sods būtu efektīvs, samērīgs un preventīvs (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 10. septembris, *Neves 77 Solutions*, C-351/22, EU:C:2024:723, 76. punkts un tajā minētā judikatūra).

38 It īpaši valsts tiesību aktos paredzētie sankciju pasākumi nedrīkst nedz pārsniegt to, kas ir atbilstošs un nepieciešams šajos tiesību aktos leģitīmi izvirzīto mērķu sasniegšanai, nedz arī būt nesamērīgi ar šiem mērķiem, un šo pasākumu stingrībai arī ir jāatbilst to pārkāpumu smagumam, par kuriem tiek uzlikts sods, it īpaši nodrošinot patiesi preventīvu iedarbību (šajā nozīmē skat.

spriedumus, 2000. gada 6. jūlijs, *Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen*, C-356/97, EU:C:2000:364, 35. un 36. punkts, kā arī 2024. gada 10. septembris, *Neves 77 Solutions*, C-351/22, EU:C:2024:723, 77. punkts un tajā minētā judikatūra).

39 Iesniedzējtiesai, kurai vienīgajai ir kompetence interpretēt un piemērot valsts tiesības, jāizvērtē, vai šajā gadījumā attiecīgais pasākums atbilst šī sprieduma 37. un 38. punktā atgādinātajām prasībām. Ņemot to vērā, tomēr jānorāda, ka, ievērojot nozīmi, kāda jāpiešķir mērķim nodrošināt pareizu to maksājumu iekasēšanu, kas noteikti ar Regulu Nr. 1788/2003, un nodrošināt, lai visi šī sprieduma 31. punktā atgādinātie dalībnieki ievērotu maksājumu sistēmu, kā arī, vispārīgāk, piena kvotu sistēmas pienācīgai darbībai kopumā, pats apstāklis, ka attiecīgais pasākums ir piemērojams arī piena daudzumam, uz kuru, iespējams, attiecas piena kvota, uzreiz nešķiet nesamērīgs.

40 Turklāt, ņemot vērā prasītāju pamatlietā argumentāciju, ka uz attiecīgo pasākumu būtu jāattiecina valsts noteikumi, kas piemērojami administratīvajiem sodiem, un tas tiem ļautu izmantot procesuālās garantijas, kuras ir saistītas ar šādiem pasākumiem saskaņā ar valsts tiesībām, vēl jāatgādina, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 51. panta 1. punktu tās noteikumi attiecas uz dalībvalstīm, kad tās īsteno Savienības tiesības. Tāpēc procedūrā, kas tiek īstenota, piemērojot valsts tiesību normas, ar kurām īsteno Regulas Nr. 595/2004 24. panta 1. punktu attiecībā uz sankcijām par piegādēm neatzītam pircējam, sankcijas saņēmējam jābūt procesuālām garantijām, kas it īpaši izriet no tiesībām uz aizstāvību un Hartas 47. panta pirmās daļas, kurā ir nostiprinātas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 9. septembris, *Adler Real Estate* u.c., C-546/18, EU:C:2021:711, 40.–43. un 48. punkts). Tas tā ir neatkarīgi no valsts likumdevēja veiktās šāda soda pasākuma konkrētās juridiskās kvalifikācijas valsts tiesībās.

41 Iesniedzējtiesai vēlreiz jāpārbauda, vai attiecīgais pasākums, kā arī procedūra, kuras iznākumā tas pieņemts, atbilst šīm prasībām.

42 Ņemot vērā iepriekš minētos iemeslus, uz uzdoto jautājumu jāatbild, ka Regulas Nr. 595/2004 24. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā gadījumā, ja piens tiek piegādāts neatzītam pircējam, ir paredzēts, ka par visu piegādāto pienu ražotājam jāmaksā papildmaksājums, ja vien šis pasākums ir iedarbīgs, samērīgs un preventīvs. Šī soda pasākuma noteikšanas kārtībai, kā arī kārtībai, kādā ražotājs to var apstrīdēt tiesā, tomēr jāatbilst prasībām, kas it īpaši izriet no tiesībām uz aizstāvību un Hartas 47. panta.

Par tiesāšanās izdevumiem

43 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

Komisijas Regulas (EK) Nr. 595/2004 (2004. gada 30. marts), ar kuru paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā piemērojama Padomes Regula (EK) Nr. 1788/2003, ar ko nosaka maksājumu piena un piena produktu nozarē, 24. panta 1. punkts

jāinterpretē tādējādi, ka

tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā gadījumā, ja piens tiek piegādāts neatzītam pircējam, ir paredzēts, ka par visu piegādāto pienu ražotājam jāmaksā papildmaksājums, ja vien šis pasākums ir iedarbīgs, samērīgs un preventīvs. Šī soda pasākuma noteikšanas kārtībai, kā arī kārtībai, kādā ražotājs to var apstrīdēt tiesā, tomēr jāatbilst prasībām, kas it īpaši izriet no tiesībām uz aizstāvību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta.

[Paraksti]